



VERKIEZINGSPROGRAMMA

2026 - 2030



Voorwoord

Beste IJsselsteiners,

IJsselstein is van ons allemaal. Wij maken de stad samen. Elke dag zetten talloze IJsselsteiners zich met hart voor IJsselstein in om onze stad een stukje mooier te maken. Of dat nu is door zwerfafval op te ruimen, als taalmaatje, als vrijwilliger bij de IJVO of bij een van de vele andere initiatieven in IJsselstein die gedragen worden door vrijwilligers. Overal zien we betrokken mensen die laten zien wat IJsselstein zo bijzonder maakt: een warme, actieve stad waarin we omzien naar elkaar.

Toen we voor het eerst mensen uit Oekraïne in IJsselstein opvingen, zagen we dat hart opnieuw kloppen: IJsselsteiners doneerden, hielpen en waren er voor elkaar. Dat is het echte gezicht van onze stad: warm, betrokken en veerkrachtig.

Wij geloven in een IJsselstein waar mensen hart hebben voor hun buurt, voor de binnenstad, voor sport, cultuur en het groen in de wijk. Want ondanks dat er veel dingen beter kunnen, houden we allemaal op onze eigen manier van IJsselstein. En met die liefde voor de stad bouwen we verder: aan een stad waar je betaalbaar kan wonen, ook 's avonds en 's nachts veilig over straat kan en waar niemand in armoede leeft. Een groene stad waar we verantwoordelijkheid nemen, voor elkaar en voor de natuur.

Tegelijkertijd staan we in IJsselstein voor grote keuzes. Op ons kleine grondgebied moeten we ruimte vinden voor woningbouw, duurzame energie, mobiliteit, klimaatadaptatie en versterking van groen. Die strijd om de schaarse ruimte vraagt om slimme oplossingen en samenwerking in regio. En juist in die regio is IJsselstein uniek: met één been in de metropool Utrecht, en met het andere been stevig in de polder van de Lopikerwaard. Dat unieke karakter van IJsselstein willen we behouden. Dat vraagt om lef, visie en scherpe keuzes.

Daarom willen wij besturen samen met de IJsselsteiners. Dat betekent luisteren, ruimte geven aan ideeën uit de stad en nieuwe vormen van democratie omarmen – van burgerberaad tot jaarlijkse ideeënmarkt en wijkbudgetten. Want goede plannen ontstaan aan de keukentafel, op straat en in de wijk. Zo besturen we écht met hart voor IJsselstein.

We kiezen in dit programma voor lokale oplossingen die werken voor IJsselstein. Voor een bestuur dat dicht bij en tussen de mensen staat. Met lef, met vertrouwen en bovenal met hart voor IJsselstein, bouwen we aan een stad waar iedereen zich thuis voelt.

Veel leesplezier!

Sanne de Bruijne

Lijsttrekker GroenLinks-PvdA IJsselstein

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave.....	3
1. Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt.....	4
2. Zorg.....	5
3. Jeugdzorg.....	6
4. Onderwijs.....	7
5. Werk en inkomen.....	9
6. Duurzaamheid.....	11
7. Klimaatadaptatie.....	12
8. Mobiliteit en parkeren.....	13
9. Openbare ruimte.....	15
10. Wijken en participatie.....	17
11. Economie.....	18
12. Toerisme, recreatie en ons buitengebied.....	19
13. Kunst en cultuur.....	20
14. Veiligheid.....	21
15. Inclusie en discriminatie.....	23
16. Organisatie en samenwerking.....	24

1. Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt

Woningbouw is een van de belangrijkste thema's van deze tijd. Ook in IJsselstein zijn velen op zoek naar een passende, betaalbare woning. Of het nu gaat om jongeren die uit huis willen, stellen die groter willen wonen of ouderen met een leeg nest. Hoe pakken we dit aan, in de schaarse ruimte die IJsselstein biedt? Door duidelijke keuzes te maken, vindt GroenLinks-PvdA.

- Wij gaan voor 35 procent sociale huur en 40 procent middeldure huur- en koopwoningen. Daarbij focussen we op woningen voor starters en senioren.
- We laten betaalbare woningbouw niet over aan de markt, maar bouwen op gemeenteground. Zo nodig kopen we hiervoor grond aan als gemeente.
- We bouwen vooral in bestaande wijken van IJsselstein. Voor grotere woningbouwlocaties kijken we naar de regio en samenwerking met de Provincie.
- We maken beter gebruik van bestaande woonruimte door woningdelen en het plaatsen van mantelzorgwoningen makkelijker te maken.
- Woningbouw moet hand in hand gaan met zorg, groen, buurthuizen en duurzame mobiliteit. Want we bouwen geen stenen wijk, maar een samenleving.
- Bij nieuwbouw gaan we voor circulaire bouw. Dat levert duurzame huizen, goede banen, lagere kosten en snellere bouw op.
- We bouwen natuurinclusief: nieuwbouwwoningen bieden in gevel en dak ruimte aan insecten en vogels, zoals de huismus. Ook bij verbouwingen zorgen we dat de natuur weer de ruimte krijgt rond de woning.
- Bestaande woningen willen we sneller verduurzamen, te beginnen bij de laagste inkomens.

Een thuis voor iedereen

- Wij zetten in op fatsoenlijke huisvesting van arbeidsmigranten en houden ons aan onze opgave vanuit de Spreidingswet. Wij willen dat asielzoekers en hun kinderen waardig kunnen wonen en meedoen in IJsselstein.
- Beschermd Wonen en Beschermd Thuis voor mensen met een psychische kwetsbaarheid passen we in alle buurten in, dus ook in welvarende buurten. Mensen met zware verslavings- en ggz-problematiek die voor veel overlast zorgen, vangen we op in daarvoor bedoelde woonvormen.
- We zetten in op 'Housing First': dakloze mensen met meervoudige problemen, zoals bijvoorbeeld verslaving en een psychiatrische stoornis, krijgen zo snel mogelijk een huis, en daarna passende zorg en ondersteuning.

2. Zorg

Iedere IJsselsteiner heeft recht op passende zorg, vindt GroenLinks-PvdA. Wij zien ook dat die zorg onder druk staat door personeelstekorten en de afbouw van instellingen als bejaardenhuizen. Voor ons reden om alle zeilen bij te zetten om zorgproblemen te voorkomen en alternatieve oplossingen te bedenken voor als er zorg nodig is.

Wij denken dan aan preventie, een efficiëntere inzet van professionele zorg en betere ondersteuning van mantelzorgers en andere inwoners die zich willen inzetten voor de zorg. Maar ook aan buurten waar zorg dichtbij is en omzien naar elkaar makkelijk is. Bij al onze inzet voor zorg staat voorop dat we gezondheidsverschillen willen tegengaan.

Onze belangrijkste doelen voor de zorg in IJsselstein

- We voorkomen gezondheidsproblemen door in te zetten op groene wijken die uitnodigen tot bewegen en elkaar ontmoeten.
- We zetten in op een betere en tijdige signalering van gedrags- en zorgproblemen. Hiervoor werken we samen met Zorg4IJsselstein.
- Ouderen moeten en willen langer zelfstandig wonen. Om dit mogelijk te maken, zetten we in op levensloopbestendige woningen, woon-zorgcombinaties en knarrenhofjes.
- We gaan het personeelstekort in de zorg tegen door senioren, inwoners in de bijstand en statushouders in IJsselstein scholing aan te bieden voor werk in zorg en welzijn.
- Wij maken omzien naar elkaar makkelijker door mantelzorgers goed te ondersteunen. Zo willen we o.a. kortdurende respijtzorg opnemen in het gemeentebeleid.
- We zetten in op één loket voor het sociaal domein waar de vele regelingen waar inwoners vaak mee te maken hebben, samenkomen. Ook werken we met een onafhankelijk cliëntondersteuner die inwoners helpt de juiste regeling of zorg te kiezen.
- Om de verschillende vormen van zorg rond een cliënt beter op elkaar af te stemmen, zetten we in op één casemanager per cliënt of gezin. Voor de afstemming van zorg en hulp werken we ook samen met Platform Zorg4IJsselstein.
- Cliënten krijgen bij voorkeur een meerjarige indicatie binnen de Wmo. Zo krijgen mensen met een chronische ziekte of aandoening meer zekerheid
- We zijn en blijven een dementievriendelijke gemeente en zetten stappen om het nog beter te doen. Dat betekent bijvoorbeeld dagbesteding voor inwoners met dementie en een publieke ruimte die goed op hen is ingericht.

3. Jeugdzorg

Kinderen in de jeugdzorg hebben voldoende meegemaakt en verdienen goede zorg. Bij de keuze welke hulp of zorg past, moet het belang van het kind altijd centraal staan. Wij denken hierbij ook aan de kinderen van statushouders, gezinnen in armoede of een onveilige thuissituatie. Ook bij de hulp aan deze kinderen moet onze zorgplicht voorop staan, en niet de financiën.

De wachtlijsten in de jeugdzorg moeten worden aangepakt. Jongeren geven aan dat zij, als ze sneller toegang krijgen tot hulp, meer ademruimte thuis krijgen en deelname aan sport en cultuur weer bereikbaar worden. Ook moet er extra steun zijn voor gezinnen, om het ontstaan of verergeren van mentale problemen tegen te gaan.

Dit onze doelen voor jeugdzorg in IJsselstein

- We zetten in op kleinschalige vormen van jeugdzorg, dicht bij huis in IJsselstein. Het gaat dan om woonvoorzieningen voor kinderen die tijdelijk niet thuis kunnen wonen.
- We verbeteren de aandacht voor kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking, binnen de jeugdhulp, maar ook in het onderwijs en bij werkgevers..
- Wij zetten ons in voor een passende behandeling van de kinderen van vluchtelingen met een oorlogstrauma. Er wonen in IJsselstein tientallen kinderen – onze buurkinderen met zo'n trauma.
- We voorkomen dat kinderen in de jeugdhulp tussen wal en schip vallen wanneer ze 18 jaar worden. Dat doen we onder andere door gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheid om de jeugdhulp te verlengen tot 23 jaar.
- Achttienjarigen die vanuit huis weinig hulp krijgen bij het regelen van hun zaken, bieden we daar ondersteuning bij.
- IJsselstein stelt kinderrechten centraal in al haar beleid en zet zich in om een kindvriendelijke gemeente te worden.

4. Onderwijs

GroenLinks-PvdA wil gelijke kansen voor elk kind. Dit doel ligt nog ver weg, want waar je wieg staat, bepaalt nog steeds in grote mate welke kansen je krijgt. In IJsselstein leven bijvoorbeeld honderden kinderen in armoede. Zij kunnen vaak niet meedoen met allerlei activiteiten die bijdragen aan een brede ontwikkeling.

Werken aan gelijke kansen voor deze kinderen begint tijdens de eerste vier jaar thuis en bij de kinderopvang, en gaat verder op school. Kinderen kunnen zich nog beter ontwikkelen als ze naast onderwijs en kinderopvang ook kunnen deelnemen aan ontspanningsactiviteiten, sport en cultuur. Wij willen daarin investeren, want wij denken dat gelijke kansen alleen ontstaan als we ongelijk investeren.

Ongelijk investeren voor gelijke kansen

- De gemeente IJsselstein stelt samen met scholen, ouders, ondersteuners en organisaties een actieplan op om kansengelijkheid te vergroten.
- In wijken waar het risico op een onderwijsachterstand groter is, investeren we extra in taalonderwijs.
- De gemeente gaat gericht zorgen voor schoolmaaltijden op de basisscholen. Dit geeft ouders zekerheid en vergroot de kansengelijkheid in onze stad.
- Als onderdeel van het onderwijskansenbeleid kijken we ook naar zaken als een zomerschool en laagdrempelige huiswerkbegeleiding.
- Elk kind tussen 2-4 jaar kan minimaal 12 uur per week naar de peuterspeelzaal. Zo zorgen we dat alle kinderen die de stimulans van de peuterspeelzaal hard nodig hebben, daar ook gebruik van maken.
- We zorgen dat alle scholen in IJsselstein in verhouding evenveel nieuwkomers op hun scholen verwelkomen en vasthouden. Om scholen hierbij te helpen en de kansen voor deze kinderen te vergroten, bieden wij extra taalonderwijs aan voor nieuwkomers.
- Er komt een adequaat thuiszittersbeleid. Voorkomen is beter dan genezen.
- Wij pakken stagediscriminatie aan via een IJsselsteins stagepact. De gemeente IJsselstein geeft het goede voorbeeld, door meer stageplaatsen te bieden binnen de eigen organisatie, met name op mbo-niveau.
- We faciliteren dat jongeren zonder startkwalificatie goede ondersteuning krijgen om aan hun toekomst te kunnen bouwen.
- We trainen medewerkers van de gemeente om laaggeletterdheid te herkennen en te signaleren. We zorgen voor laagdrempelige ondersteuning en taalscholing die makkelijk vindbaar zijn voor mensen.

- We stimuleren de GGD in onze regio om de landelijk aanbevolen vragen over seksuele en genderdiversiteit mee te nemen in de Jeugdmonitor.
- We zetten in op kwalitatief goed leerlingenvervoer en kijken waar we als gemeente bij kunnen dragen aan het dempen van het tekort aan chauffeurs. Dat kan bijvoorbeeld door omscholingstrajecten te faciliteren. Het leerlingenvervoer in onze regio moet echt beter, want kinderen zijn er afhankelijk van.

5. Werk en inkomen

Met veel IJsselsteiners gaat het goed. Maar er zijn ook IJsselsteiners die het zelf niet kunnen of redden. Inwoners die tussen wal en schip vallen en financiële stress hebben. Steeds meer mensen, met name jongeren, raken in de schulden. Vaak kampen zij met stress of andere mentale klachten. En juist de groep die het hardst hulp nodig heeft, wordt nu vaak helemaal niet bereikt met de steun die er wel is.

We zien ook dat het aantal bijstandsuitkeringen in IJsselstein oploopt en dat we sterk achterblijven in het aantal mensen dat begeleid wordt naar duurzaam passend werk. Over de toekomst van Werkwijss, onze sociale werkvoorziening, is nog steeds geen duidelijkheid. Dat is zorgelijk voor de grote groep mensen die afhankelijk is van passende werkplekken.

Willen we dat iedereen in IJsselstein volwaardig mee kan doen, dan moeten we beginnen bij een sterke, zorgzame en sociale gemeente. Een gemeente die inwoners benadert vanuit vertrouwen en met aandacht voor de menselijke maat. En die werkt vanuit één principe: iedereen doet mee.

- Inkomensondersteuning is toegankelijk voor iedereen. IJsselsteiners worden geholpen om gebruik te maken van de regelingen waar ze recht op hebben.
- We zetten in op het zoveel mogelijk automatisch verstrekken van inkomensondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben.
- We zorgen voor één loket voor alle hulpvragen, van licht tot zwaar. Zo kunnen medewerkers direct kijken waar een inwoner nog meer recht op heeft.
- We zetten sterker in op vroegsignalering van problemen. Zo kunnen we mensen helpen voor schulden uit de hand lopen en voorkomen we capaciteitsproblemen bij Werk en Inkomen.
- We breken het taboe over schulden open met een gemeentelijke campagne. Er komt een specifieke schuldenaanpak voor jongeren.
- We creëren uitgiftepunten op scholen en in buurthuizen voor onmisbare spullen zoals menstruatieartikelen.
- We gaan starten met de regeling proefsamenwonen met behoud van bijstanduitkering.
- We maken een aanvalsplan om meer IJsselsteiners aan zinvol werk te helpen. Op dit moment blijven we achter in de regio in het begeleiden van mensen naar werk.
- We zetten in op een keten tussen dagbesteding aan de ene kant en volledig werk aan de andere kant. Zo kunnen mensen altijd werk doen dat bij ze past en makkelijk stappen voor- en achteruit zetten, bijvoorbeeld door meer of minder uren te gaan werken.
- De gemeente verkent en ondersteunt projecten met basisbanen. Bij een basisbaan doe je werk voor de gemeenschap tegen een inkomen waarvan je kan leven. We voorkomen

dat mensen met een basisbaan in de financiële problemen komen doordat uitkeringen of toeslagen wegvallen.

- Voor Werkwijss, onze sociale werkvoorziening, is al te lang geen duidelijkheid over de nieuwe locatie. IJsselstein heeft er baat bij dat Werkwijss in de gemeente blijft. Dat de gemeente IJsselstein dan een stapje harder moet lopen om een nieuwe locatie te vinden, is vanzelfsprekend.

6. Duurzaamheid

Duurzaamheid is een breed begrip. Het kan gaan over schone energie, verduurzaming van gebouwen, versterking van de biodiversiteit en meer. GroenLinks-PvdA wil flinke stappen zetten op al deze fronten. Want schreven we enkele jaren geleden nog dat we dit doen voor onze kleinkinderen, inmiddels moeten we erkennen dat onze kinderen, en wijzelf ook, de gevolgen merken van de opwarming van het klimaat en de achteruitgang van natuur. We moeten de uitstoot van broeikasgassen snel beperken en serieus werk maken van de vergroening van onze leefomgeving. In dit hoofdstuk kijken we naar duurzame energie en warmte.

Duurzame energie en warmte

- Om netcongestie tegen te gaan, stimuleren we samenwerken van bedrijven in energiehubs. Daarbij stemmen bedrijven vraag en aanbod van stroom op elkaar af en wekken zij zelf zoveel mogelijk stroom op. Ze slaan die ook zoveel mogelijk zelf op.
- We verkennen de mogelijkheid voor inwoners om collectief energie op te wekken, te delen en op te slaan in de buurt.
- Landbouwgrond die vrijkomt bestemmen we zoveel mogelijk voor natuur en woningbouw.
- Wij blijven ons ervoor inzetten dat de gemeente IJsselstein de afspraken over het opwekken van schone energie nakomt. Dat betekent dat we als gemeente in 2030 0,5 TWh moeten opwekken.
- Bij duurzame energieprojecten wordt minstens 50% lokaal eigendom als harde eis neergelegd. Daarnaast zal er voor zonnenvelden en windmolens een omgevingsfonds worden opgericht. Daarin komen de opbrengsten uit die duurzame energieopwek, zodat de gemeente daar openbare voorzieningen mee kan voortzetten zoals bijvoorbeeld het IJsselsteinse zwembad of de bibliotheek.
- Ook de warmtetransitie, de overgang naar een schonere manier van verwarmen, moet concreter worden en eindelijk van de grond komen. Wij gaan ons inzetten voor duidelijkheid per wijk, zodat alle IJsselsteiners weten waar ze aan toe zijn en wat zij van de gemeente kunnen verwachten.

7. Klimaatadaptatie

De klimaatcrisis vraagt niet alleen om schonere bronnen van energie. Willen we ons leven voortzetten zoals het is, dan moeten we ons ook aanpassen aan de veranderende omstandigheden: een toenemend aantal perioden van hitte en droogte aan de ene kant en het vaker voorkomen van wateroverlast aan de andere kant.

Meer groen en betere waterberging

- We maken vergroening van de buurt tot speerpunt. Daarbij beginnen we met de meest versteende straten in IJsselstein, bijvoorbeeld in Zenderpark en de binnenstad. Groen in de buurt helpt overtollig water op te vangen en verlaagt de gevoelstemperatuur.
- Bij vergroening van buurten houden we de zogeheten regel 3-30-300 in gedachten. Deze houdt in dat je vanuit je raam thuis of op werk minstens drie volwassen bomen ziet, de buitenlucht met minstens 30 procent is bedekt met een bladerdak en er binnen 300 meter van huis of werk een park of plantsoen aanwezig is.
- Bij binnenstedelijk bouwen hoort altijd een plan voor voldoende groen, bomen en water.
- We zorgen dat nieuwe woningen bestand zijn tegen de toenemende hitte en droogte, zware regenval en eventuele bodemdaling. Dit betekent goede isolatie, waterafvoer en voldoende groen bij iedere woning.
- We leggen meer wadi's en ondergrondse regenwateropvang aan en we ontkoppelen de hemelwateropvang van het riool. Waar nodig werken we voor waterbergingsmaatregelen samen met het waterschap.
- De subsidies voor inwoners die hun tuin en dak vergroenen, blijven en waar mogelijk breiden we deze uit. Mensen die we niet kunnen overtuigen, zullen we overhalen tot actie door bijvoorbeeld een verordening voor het afkoppelen van regenwater.
- We voeren een klimaatlabel in dat aangeeft welke klimaatrisico's een woning heeft. Hierbij is ook aandacht voor mogelijke schade aan funderingen.

8. Mobiliteit en parkeren

Ook de manier waarop we ons verplaatsen, heeft grote invloed op onze leefomgeving. Het aantal elektrische en hybride auto's neemt wel toe, maar deze hebben ook impact op het milieu en de mens. In IJsselstein is er ook het probleem van de verkeersopstoppingen. Dit probleem zal zeker groter worden als de geplande woningbouwprojecten worden gerealiseerd. GroenLinks-PvdA ziet dus twee redenen om stevig in te zetten op alternatieve vormen van vervoer: het is goed voor het milieu en het is hard nodig om IJsselstein bereikbaar te houden.

Meer fietsroutes, ov-verbindingen en laadpalen

- We investeren fors in duurzame en gezonde manieren om naar je werk, school of sportclub te gaan. Daarbij geven we voorrang aan de voetganger, dan de fiets, het ov, taxi en deelauto en als laatste de eigen auto.
- We vragen de provincie Utrecht aandacht voor uitbreiding van het netwerk van fietsroutes in de regio. Een groot deel van de IJsselsteinse werkenden heeft een baan binnen een straal van 15 km vanaf zijn/haar/hun eigen woning. Op fietsafstand dus.
- Openbaar vervoer is een belangrijke publieke voorziening. We zetten ons – samen met de provincie – in voor betaalbaar en frequent ov. Daarbij heeft een directe ov-verbinding naar het St. Antoniusziekenhuis in Leidsche Rijn onze prioriteit, met het oog op het verdwijnen van het ziekenhuis in Nieuwegein.
- We zetten in op het verbeteren van loop-, fiets- en ov-verbindingen binnen IJsselstein. Daarbij denken we ook aan de bedrijventerreinen. Daar moeten de wegen echt veiliger worden voor fietsers en voetgangers.
- Onveilige plekken voor fietsers pakken we aan met betere verlichting, beter snoeien en betere verkeersregulering. Bij rotondes waar fietsers twee richtingen op fietsen, zorgen we voor maatregelen om de veiligheid te bevorderen.
- Deelmobiliteit draagt bij aan het verminderen van het aantal auto's op straat. Daarom zetten we in op deelauto's in alle wijken.
- Er komen meer laadpalen in de openbare ruimte. Ook de aanvraag en de plaatsing van laadpunten voor elektrische auto's wordt vereenvoudigd en versneld.
- We verlagen de maximumsnelheid in de bebouwde kom naar 30km/u.
- We gaan onze parkeertarieven voor bezoekers aanpassen. Dit stimuleert om andere vormen van vervoer te gebruiken. Het geldt dat we hiermee ophalen, stoppen we in betere bereikbaarheid met alternatieve vervoersvormen.

Wijkgerichte parkeeroplossingen

- Bij nieuwbouw hanteren we een lagere parkeernorm en laten de eis 'parkeren op eigen grond' los. Dit maakt ook woningdelen makkelijker.

- Bij grotere nieuwbouwlocaties zetten we voor de leefbaarheid van de straten waar mogelijk in op mobiliteitshubs. Zo kunnen we ook een groter aantal woningen bouwen.
- In bestaande wijken pakken we parkeerproblemen aan met een wijkgerichte aanpak. In Kasteelkwartier bijvoorbeeld kan vrij eenvoudig parkeerruimte worden gecreëerd door te kiezen voor eenrichtingsverkeer.

9. Openbare ruimte

De openbare ruimte is het gebied waar de gemeentelijke dienstverlening het meest zichtbaar is voor inwoners. De staat van het groenonderhoud, rondslingerend afval, hondenpoep, daarover horen we veruit de meeste klachten als we langs de deuren gaan. Ook speeltuinen komen vaak aan de orde, omdat er achterstallig onderhoud is of de inrichting ervan is uitgesteld.

GroenLinks-PvdA wil werk maken van een groene, sociale openbare ruimte, die voor iedereen iets te bieden heeft, van jong tot oud, van vitaal tot minder vitaal.

Schoon, groen en uitnodigend tot sport en spel

- IJsselstein produceert nog te veel restafval. Ondergrondse containers zijn een goede oplossing voor het scheiden van afval, maar het plaatsen van afval rond de containers is een probleem. Dit gaan we tegen door minituintjes rond de containers te plaatsen. Zo nodig stellen we ook cameratoezicht in.
- Er komen meer openbare afvalbakken op straat om zwerfafval op straat tegen te gaan. Ook moeten de afvalbakken vaker worden geleegd.
- Er komen ruimere openingstijden van de gemeentewerf, zodat de werf één à twee avonden per week open is. Zo kunnen mensen nog makkelijker hun afval op de juiste plek brengen.
- Openbaar groen wordt netjes bijgehouden, maar met oog voor biodiversiteit. Dat betekent dat het snoeiwerk in de maand mei en het broedseizoen wordt uitgesteld. Tegelijkertijd mag er geen verloedering van het openbaar groen plaatsvinden.
- We maken het aanleggen van geveltuintjes betaalbaar en toegankelijk.
- We kiezen voor meer ecologische verbindingen in IJsselstein. Ecologische verbindingen zijn essentieel voor de bevordering van de biodiversiteit en kunnen integraal worden meegenomen in de planontwikkeling van woningbouw.
- Het waardevol ecologisch groen van de Natuurwaardenkaart van IJsselstein blijft zoveel mogelijk behouden. De kaart wordt eens per 4 jaar bijgewerkt.
- Het is belangrijk dat elk kind buiten kan spelen. In wijken waar de woningen minder grote tuinen hebben, zijn meer speeltuinen. Naarmate speeltuinen intensiever worden gebruikt, wordt het onderhoud opgeschaald.
- Sportvoorzieningen in de openbare ruimte zijn belangrijk om beweging te stimuleren. Elke wijk wordt voorzien van sporttoestellen die voor iedereen toegankelijk zijn.
- Hondenbezitters in IJsselstein missen ruimte om te hond uit te laten. In elke woonwijk komt een uitlaatlocatie voor honden, met een prullenbak en zakjes. Een aantal uitlaatlocaties voor honden wordt beschikbaar gemaakt als losloopgebied. Dat zal met name in het buitengebied mogelijk zijn.

- IJsselveld-Oost verdient nu echt volwaardig perspectief, in plaats van af en toe een upgrade. De budgetten die gereserveerd zijn voor deze wijk gaan wij ook daadwerkelijk uitgeven, aan een fijnere openbare ruimte, schonere straten en activiteiten voor iedereen in de wijk.
- Meldingen over de openbare ruimte mogen niet meer worden afgehandeld zonder terugkoppeling aan de melder. Om te kunnen leren van meldingen, investeren we in monitoring van meldingen en datagedreven werken.

10. Wijken en participatie

GroenLinks-PvdA gelooft in de kracht van onze samenleving. IJsselsteiners dragen in het dagelijks leven al ontzettend veel bij, bijvoorbeeld door elke zaterdag op de IJsseloever te staan, te koken voor de buurvrouw, of door mee te doen in een energiecoöperatie, een buurtvereniging of bij een schoonmaakactie. Wat GroenLinks-PvdA betreft versterken we die kant van de samenleving. Betrokken bewoners kunnen namelijk nog véél meer doen als ze daar de ruimte en ondersteuning voor krijgen.

- We gaan werk maken van wijkgericht werken. Samen met de wijkbewoners bepaalt de gemeente jaarlijks een aantal prioriteiten voor de wijk en welk budget daarbij hoort..
- Het initiatievenbudget voor incidentele initiatieven blijft bestaan.
- We ondersteunen inwoners die een energiecoöperatie oprichten met advies en waar nodig met vergunningen. Initiatieven voor decentrale opslag van energie, zoals een buurtbatterij, en verdeling van energie worden ook zoveel mogelijk gefaciliteerd.
- We ondersteunen en stimuleren verenigingen en maatschappelijke organisaties met een passend subsidiebeleid. We geven organisaties tijd en vertrouwen om iets moois op te bouwen.
- We versterken de lokale democratie door meer mensen meer inspraak te geven, ook de IJsselsteiners die we nooit horen. Ook zorgen we voor een gelijk speelveld tussen mensen en bedrijven.
- We investeren actief in participatieve instrumenten zoals burgerpanels en het uitdaagrecht, zodat inwoners niet alleen gehoord worden, maar ook daadwerkelijk invloed hebben.
- We verkennen manieren om praktisch opgeleiden meer te betrekken bij het politieke proces in IJsselstein.
- Het gemeentebestuur is vaker in buurthuizen en de bibliotheek aanwezig met laagdrempelige inloopspreekuren.
- We starten met een kinderburgemeester en een jeugdraad. Veel besluiten die we de komende jaren nemen, hebben impact op de toekomst van onze IJsselsteinse jongeren. Het is dus belangrijk om hun stem daarin mee te nemen.
- Goede communicatie is essentieel om participatietrajecten te laten slagen. Het helpt ook de afstand tussen IJsselsteiners en de gemeente kleiner te maken. Daarom zetten wij in op B1-niveau in alle vormen van communicatie.
- Bij IJsselsteinse nieuwbouwprojecten betrekken we niet alleen de omwonenden, maar zorgen we ook dat woningzoekenden kunnen meepraten.

11. Economie

Een levendige economie draagt bij aan een leefbare stad. GroenLinks-PvdA is voor bedrijven die goed zijn voor hun werknemers, voor de inwoners en voor de leefomgeving. Veel ondernemers in IJsselstein zijn zich bewust van hun rol in onze maatschappij en dragen graag bij aan een sociale IJsselsteinse economie. Wij willen sociaal ondernemen stimuleren. Ook pakken we leegstand van bedrijfspanden aan. En we zorgen dat onze mooie, levendige binnenstad behouden blijft.

- Sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en gemeentelijke inkoop; bij alle aanbestedingen is social return on investment een voorwaarde. Gemeentelijke inkoop doen we zoveel mogelijk lokaal of regionaal (mkb-vriendelijk aanbesteden).
- We stimuleren bedrijven die circulair willen werken en zuinig omspringen met grondstoffen.
- We verbinden mbo's, hbo's en universiteiten met IJsselsteinse bedrijven en organisaties en zorgen voor goede stages die naar passende banen leiden. We wijzen daartoe een kwartiermaker aan.
- We zien in de binnenstad een ontwikkeling naar minder winkels en meer leegstand. Wij ondervangen dit door toe te werken naar een combinatie van functies in de binnenstad, met ruimte voor woningen en voor maatschappelijke initiatieven zoals een repaircafé of schildersvereniging.
- We zien ook dat er meer horecaondernemingen in de binnenstad komen. De binnenstad moet wel leefbaar blijven voor binnenstadbewoners. Daarom kijken we kritisch naar vergunningen voor evenementen en zetten zo nodig sterker in op handhaving.
- We gaan leegstand tegen met een leegstandverordening. Zo houden we IJsselstein veilig en leefbaar.
- We zorgen voor een detailhandel horecabeleid dat duidelijk is over welke bedrijven we waar willen zien, en geven gevestigde bedrijven de tijd zich hieraan aan te passen. Daarbij zetten we ook in op een veelzijdiger aanbod van winkels.
- We ondersteunen de winkeliersorganisatie die zich inzet voor een levendige binnenstad en stimuleren initiatieven voor een breder vertegenwoordiging van de belangen van binnenstadondernemers en -bewoners.
- We zetten in op een autoluwe binnenstad waar het aantrekkelijk is om je als mkb'er te vestigen en waar het prettiger verblijven is voor inwoners en bezoekers. Daarbij zorgen we dat de binnenstadondernemers kunnen blijven laden en lossen.

12. Toerisme, recreatie en ons buitengebied

IJsselstein is een aantrekkelijke stad, met haar historische binnenstad en buitengebied met polders, bos en water. Toch kan er nog gewerkt worden aan het recreatieve aanbod voor inwoners en bezoekers. GroenLinks-PvdA kiest daarbij voor het verbeteren van publieke voorzieningen en het versterken van de natuur.

- We zorgen voor meer bankjes en vuilnisbakken in de wijken. In de binnenstad komt ook een openbaar toilet.
- We versterken onze inzet op het schoonhouden van de binnenstad.
- We verwelkomen een hotel in de binnenstad.
- Voor stadsmarketing werken we bij voorkeur samen met de vrijwilligers die deze taak al jaren professioneel uitvoeren.
- In het buitengebied zetten we in op recreatieve voorzieningen die geen of weinig afbreuk doen aan het groene, landelijke karakter van dit gebied.
- We maken werk van wandelpaden en van verbeterde fietspaden, en van de verbindingen tussen wandel- en fietsroutes. Zo trekken we meer wandelaars en fietsers naar ons mooie buitengebied.
- Als eerste zetten we in op een veilige wandel- en fietsroute naar het IJsselsteinse bos, en van daar naar Marnemoende. Aan beide is behoefte onder inwoners en bezoekers.
- We ondersteunen lokale boeren die duurzame landbouw en natuurbeheer combineren, en helpen boeren die functies willen veranderen of aanvullen met bijvoorbeeld een zorgboerderij of boerderijwinkel.

13. Kunst en cultuur

Pantalone, Museum IJsselstein, Stichting Mevrouw Klein Sprokkelhorst: dit zijn maar enkele van de culturele organisaties in onze stad. IJsselstein barst van de kunst en cultuur. GroenLinks-PvdA vindt dat dat zo moet blijven. En als het even kan, versterkt. Want kunst en cultuur geven een bredere kijk op de wereld, stimuleren de ontwikkeling en kunnen verbindend werken.

Maar kunst en cultuur zitten ook in zwaar weer. Landelijk, omdat er op wordt bezuinigd, in IJsselstein vooral door een gebrek aan ruimte voor amateur-kunstbeoefenaars en beginnende kunstenaars. Ook zien we dat weinig kinderen uit minderheden deelnemen aan kunst- en cultuuractiviteiten.

Concreet zijn dit onze doelen voor kunst en cultuur in IJsselstein:

- Behouden en zo mogelijk toevoegen van betaalbare ruimte voor amateurverenigingen voor o.a. muziek, schilderen en toneel. Dat kan bijvoorbeeld door maatschappelijk vastgoed (deels) voor betaalbare huur aan te bieden aan verenigingen.
- Betaalbare ruimte organiseren voor 1 of 2 broedplaatsen voor (beginnende) kunstenaars en ontwerpers. Dit kan bijvoorbeeld in een bedrijfsgebouw waarin ook andere, commerciële bedrijven zitten. Gevraagd: een vastgoedeigenaar met hart voor kunst en cultuur.
- Zoeken naar manieren om meer kinderen uit minderheidsgroepen deel te laten nemen aan muziekles, toneel en andere culturele activiteiten in IJsselstein.
- Het Fulco blijven subsidiëren als oefenplaats voor toneel-, schilder- of muziektalenten en als podium voor jonge en amateur-uitvoerders.

14. Veiligheid

Veilig over straat kunnen, wie je ook bent. Dat is ons uitgangspunt. En helaas zien we ook in IJsselstein dat dit voor sommige groepen meer onder druk staat dan voor anderen. Anno 2025 kunnen vrouwen nog steeds niet veilig over straat. Ook mensen uit de lhbtq+-gemeenschap worden vaker lastiggevallen en voelen zich minder veilig.

Dat is onacceptabel. Vrij zijn begint met je veilig voelen. Daar heeft iedereen evenveel recht op. Ook zien we dat in IJsselstein jeugdcriminaliteit toeneemt en dat er geworven wordt onder jongeren. Deze jonge aanwas, zoals dat heet, willen we actief tegengaan.

- In de afgelopen periode diende GroenLinks-PvdA een initiatiefvoorstel in 'Veilige straten voor alle vrouwen en meisjes'. Dit werd unaniem aangenomen in de gemeenteraad en een onderzoek naar onveilige plekken is inmiddels gestart. Het is tijd voor boter bij de vis: de openbare ruimte gaan we inrichten met de veiligheid van vrouwen en meisjes in het vizier. Denk aan verlichting, goed snoeien en plaatsing van gebouwen. We luisteren hierbij ook naar ervaringen van de lhbtq+ gemeenschap en nemen dat mee in de aanpak.
- We pakken discriminatie en straatintimidatie hard aan, overal in de samenleving. Iedereen moet ongestoord en met een veilig gevoel over straat kunnen.
- Elke 8 dagen wordt in Nederland een vrouw vermoord. Dit noemen we femicide. Ook in IJsselstein zijn vrouwen die zich elke dag onveilig voelen in hun huiselijke sfeer, bang zijn dat hun iets wordt aangedaan. We zetten in op het actief herkennen van rode vlaggen door ambtenaren en hulpverleners en reserveren extra middelen voor een gerichte aanpak van dit urgente maatschappelijke probleem.
- De gemeente neemt deel aan het project Orange the World, onder andere door het symbolisch hijsen van de oranje vlag tijdens de projectweken.
- We pakken jeugdcriminaliteit gericht aan. Ons belangrijkste doel is te voorkomen dat jongeren (verder) de georganiseerde misdaad worden ingezogen. Bij de aanpak betrekken we buurgemeenten en netwerken en bekende gezichten in wijken waar veel kwetsbare jongeren wonen.
- Jongeren brengen een groot deel van hun dag online door. Wil je de vinger aan de pols houden bij jongeren, moet je je ook in hun online leven begeven. Daarom stellen we een online jongerenwerker aan.
- We zien steeds vaker problemen met verward gedrag. Vaak is de oorzaak dat mensen kampen met psychische klachten. Door in te zetten op kleinschalige ggz-teams die snel op meldingen af kunnen, voorkomen we zo veel mogelijk dat problemen verder uit de hand lopen. Waar nodig zetten we in op straat-triage bij meldingen van verward gedrag. Dan kan de politie snel ingrijpen als dat moet.
- We zetten de aanpak van ondermijning voort en blijven die verbeteren.

- We verbeteren de paraatheid van onze gemeente bij rampen en crises. Ten eerste door plannen te maken en oefeningen te houden voor extreem weer, digitale crises of andere grote noodsituaties. Daarnaast door steeds het gesprek te voeren over polarisatie en toenemende maatschappelijke spanningen.
- We verbeteren de veiligheid op de loop- en slooproutes op vrijdagen zaterdagavond. Dit doen we door meer boa's en/of politie op straat in te zetten en hotspots gericht aan te pakken.

15. Inclusie en discriminatie

Net als in heel Nederland is de bevolking van IJsselstein heel divers. In een tijd van toenemend wantrouwen en polarisatie is het belangrijker dan ooit dat de gemeente er voor iederéén is. Dit begint met het actief naleven van de wet- en regelgeving rond diversiteit, gelijkwaardigheid, inclusie en werken met een beperking. Ongeacht je geloof, culturele achtergrond, gender, seksuele gerichtheid of beperking, moet je je vrij over straat en door de samenleving kunnen bewegen. Discriminatie pakken we hard aan. En we werken aan een inclusieve gemeente die echt van iedereen is.

- Mensen met een beperking moeten volledig kunnen meedoen in de samenleving. Hier is nog een grote slag te maken in IJsselstein. Denk aan de openbare toiletten die niet voor iedereen toegankelijk zijn en de gladde stenen in de binnenstad. We verbeteren de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen, voorzieningen en (digitale) informatie.
- We werken actief aan de inclusieve uitstraling van onze gemeente. We willen dat boa's en andere ambtenaren met religieuze uitingen hun werk kunnen doen. Een herkenbare en representatieve organisatie die een goede afspiegeling is van de bevolking draagt bij aan het vertrouwen van de overheid in onze gemeente.

De lhbtq+-gemeenschap

- We ondersteunen de lhbtq+-gemeenschap door op coming out-dag (11 oktober) en andere dagen van lhbtq+kalender de regenboogvlag te hissen op de Overtoom bij het stadhuis. .
- Er wordt met regelmaat onderzoek gedaan naar het veiligheidsgevoel van lhbtq+-inwoners. De resultaten daarvan worden gedeeld met de verantwoordelijk wethouder Inclusie en Diversiteit en gedeeld met de raad.
- De gemeente informeert de inwoners pro-actief over het bestaan van Roze in Blauw, het lhbtq+-netwerk van de politie en het discriminatie meldplatform "We blijven Onszelf" (in samenwerking met het regionaal discriminatiemeldpunt Art. 1 Midden Nederland).
- We stimuleren het vergroten van kennis en sensitiviteit over lhbtq+ bij politie, wijkagenten en buurtwerkers.
- Onnodige vragen naar geslacht in formulieren van de gemeente en gelieerde organisaties worden verminderd.
- Een toename van genderneutrale toiletten wordt gestimuleerd door de gemeente. Daarin geeft de gemeente, waar mogelijk, het goede voorbeeld.

16. Organisatie en samenwerking

IJsselstein verdient een gemeentelijke organisatie die niet alleen efficiënt en transparant is, maar ook diep geworteld is in de waarden van sociale rechtvaardigheid, nabijheid en participatie. GroenLinks-PvdA denkt dat dit vraagt om een organisatie waarin een wendbare ambtelijke organisatie nauw samenwerkt met raad en college. Een gemeente waarin beleid niet top-down wordt opgelegd, maar tot stand komt in samenspraak met inwoners, maatschappelijke partners en lokale initiatieven. En waarin werk wordt gemaakt van sociaal werkgever- en opdrachtgeverschap.

- We maken werk van digitale toegankelijkheid, open data en duidelijke servicenormen om transparantie en vertrouwen te vergroten.
- We investeren actief in participatieve instrumenten zoals burgerpanels en het uitdaagrecht, zodat inwoners niet alleen gehoord worden, maar ook daadwerkelijk invloed hebben.
- We willen dat de gemeente geen diensten meer uitbesteedt aan de markt die ook met eigen personeel of via inbesteding aan nauw verbonden organisaties kunnen worden gedaan.
- We stoppen de race to the bottom in aanbestedingen en zien als opdrachtgever toe op sociale aanbestedingen. Aanbestedingen alleen op prijs doen we in onze gemeente niet meer en bij elke aanbesteding dienen bestaanszekerheid, fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden en duurzaamheidseisen als uitgangspunt te worden opgenomen.
- We creëren binnen het ambtelijk apparaat banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit leggen we ook als voorwaarde op aan de verbonden partijen en hun werkorganisaties.
- Ook bij inkoop en (grotere) subsidies vragen wij om social return on investment, SROI. Dat is het verzoek om te investeren in banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- We gaan voor een efficiënter gemeentelijk apparaat: efficiëntere aanbestedingen en samenwerkingen met omliggende gemeenten. Daarnaast houden we iets kleinere reserves aan dan het huidige college doet. Zo houden we geld over voor onze belangrijkste doelen.

Tot goed bestuur hoort ook samenwerken met gemeenten in de regio. GroenLinks-PvdA benadert de regio met een open houding. Want IJsselstein is geen eiland. We staan met één been in de groene polders van de Lopikerwaard, en met het andere in Metropoolregio Utrecht, met alle voorzieningen van de stad om de hoek. In deze regio liggen grote uitdagingen om op te pakken. En dit zullen we samen met de gemeenten in de regio moeten doen.

- De gemeenteraad wordt beter in positie gebracht ten opzichte van regionale samenwerkingen, zoals met de RMN en de omgevingsdienst. De manier waarop besluitvorming nu gaat is niet altijd goed te overzien. Vanuit haar kaderstellende rol moet de gemeenteraad volwaardig mee kunnen praten.

- We werken niet alleen samen op ruimtelijke vraagstukken, maar juist ook in het sociaal domein. Wij denken hier aan het harmoniseren (afstemmen) van inkomensregelingen tussen gemeenten. Wij zijn voor, maar vragen aandacht voor de menselijke maat en goede overgangsregelingen.
- We zijn alert op kansen tot samenwerking tussen IJsselstein, Utrecht en Nieuwegein bij grote dossiers zoals de plannen in Rijnenburg. Als we dat goed en zorgvuldig doen, biedt dat kansen voor de vitaliteit en leefbaarheid van IJsselstein.